

КП "Харківські теплові мережі". Підсумки 2022 року

Шановні харків'яни! Ми з Вами проводили назавжди цей дуже складний і страшний 2022 рік. Понад усе хочеться побажати, нехай разом із ним підуть у небуття жахи війни, і в наступному році до нашого міста прийдуть Мир і Велика Перемога. З повагою, генеральний директор КП «Харківські теплові мережі» Василь Скопенко.

Якщо коротко описати підсумки 2022 року для «Харківських теплових мереж» у цей відрізок часу, спочатку, як і всі харків'яни, наше підприємство не чекало того, що сталося 24 лютого. І коли цей день настав, опалювальний сезон був ще у розпалі. Я добре розумію тих працівників «Харківських теплових мереж», які злякалися і поїхали світ за очі. Це нормальна людська реакція, здоровий страх. Але я був приємно шокований і здивований реакцією більшості наших співробітників, які миттєво перетворилися на справжніх бійців комунального фронту. Багато в нас і жінок, і чоловіків, у яких почуття обов'язку перемогло інстинкт самозбереження. Оператори котельень, слюсарі, зварники, водії – немає сенсу перераховувати професії, бо після того, що наш колектив пережив за цей воєнний рік, у нас усі – теплоенергетики! Люди пішки йшли на роботу, бо треба було рятувати систему тепlopостачання міста. Сьогодні вже можемо констатувати, якщо б не перемогла в генах наших працівників «залізобетонність», на Харків чекала катастрофа. Тільки уявіть собі, що робилося навесні, коли на градуснику було ще -17! У нас в районі аеропорту бригади працювали під обстрілами – зварювали людям труби на горищах. У валянках довелось працювати. І так було по всьому місту! Були випадки, коли наші слюсарі рятували життя людям, причому, в прямому сенсі. Під обстрілами прокладали магістралі, щоб подати тепло у бомбосховища і зігріти тих, хто там ховався. Цих історій дуже багато! І щодня наші співробітники ризикують життям, бо енергетична інфраструктура на сьогодні - мішень №1.

Ще навесні ми підбили перші підсумки втрат, і було страшно дивитися в майбутню зиму. Тільки уявіть, пошкоджено більше 100 об'єктів підприємства: 44 котельні, 46 ЦТП, 3 насосні станції, 20 км теплових мереж та інше. Понад мільярд збитків, при тому, що підприємство тільки почало вилазити з прірви.

Коли ми у 2021 році замінили 100 кілометрів труб і капітально відремонтували 21 котел, а ще й проект Світового Банку зрушили з того застою, де він був уже кілька років поспіль, у нас було стільки ентузіазму і надії, що ми гори звернемо у 2022-му. І, я вам скажу, попри війну, ми не змогли зупинитися. Чому? По-перше, особиста, всебічна підтримка Харківського міського голови Ігоря Терехова. Я не чув, щоб у якомусь іншому місті України (не хочу жодним чином нікого образити), особисто мер настільки міцно і цілодобово тримав руку на пульсі комунальних підприємств. Він дуже глибоко розуміє усі процеси і миттєво акумулює необхідну допомогу. Це і кошти міського бюджету, і допомога іноземних донорів, і внесок благодійних організацій. Ви не повірите, але розбиті котельні сьогодні не просто відновлені, вони модернізовані. Тобто, фактично, ворог розбив наше старе обладнання, а на його місце встановили нове. Наведу два приклади – котельні: онкологічного центру та «Північ-1», відповідно - на вулиці Гуревича і Джерельній. Вони схожі своїми долями. Обидві - не дуже старі, охайні, але такі собі скромні і «радянські».

«Північ-1» у нас була запланована під реконструкцію за проектом Світового Банку влітку. Але, мабуть там, за «поребріком», нам вирішили допомогти і 5 березня розбили її вщент. Дякувати Богу, персонал не постраждав. Так ось, цю котельню наші бойові підрядники наново побудували за 2 місяці, замість 5-ти! Як не страшно це звучить – війна дисциплінує! Вона навчила нас усіх працювати більше, швидше, якісніше, бо переробляти - ніколи! Місцеві мешканці цю котельню називають «міні-ТЕЦ». Вона тепер не просто джерело тепlopостачання, а джерело життя на Північній Салтівці. Є тепло в будинках – туди повертаються люди! Це тепер нова харківська прикмета.

Котельня онкологічного центру – ще одна цікава історія про те, як справжні друзі виявляються у біді. Місто-побратим Харкова Нюрнберг підтвердив наші братерські стосунки на 100 відсотків! Котельню рознесло снарядом 19 травня. О 4-й ранку прилетів «подарунок» і влучив прямо всередину. Через 6 годин там почали розбирати завали, а 15 жовтня, через 5 місяців, котельня була вже в роботі. Понад 400 000 Євро нам надіслали німецькі побратими. Потім від них же надійшов великий генератор. Зараз котельня на Гуревича – це такий собі зразок Європейської енергетики у нашому місті.

Взагалі, тема генераторів, які їдуть до нас з усього світу, це нова сторінка в історії Харкова – вимушений крок до аварійної автономності, але і шанс - стати більш захищеними від масштабних руйнувань в енергосистемі. І саме котельні, які реконструйовані за проектами Світового Банку (а їх тільки в цьому році – 4, і 9 - встигли переобладнати торік), ми маємо змогу застосувати генератори. Старе, радянське обладнання їло настільки багато енергії, що ніякого генератора не вистачить. А нове - цілком нормально працює на потужності у 300-400 кіловат. Крім того, «Харківські теплові мережі» від кожного блекауту отримують цінний досвід. За 2 з половиною місяці ми вп'яте запускали опалення! Я дякую кожному працівнику теплових мереж за професіоналізм і витримку. Вони працюють без вихідних, а іноді - цілодобово, але з якимось азартом переможців. Це вже справа честі – навчитися відновлювати систему якомога швидше, а ще краще – захистити її від раптових потрясінь. Саме у цьому питанні допомагають генератори.

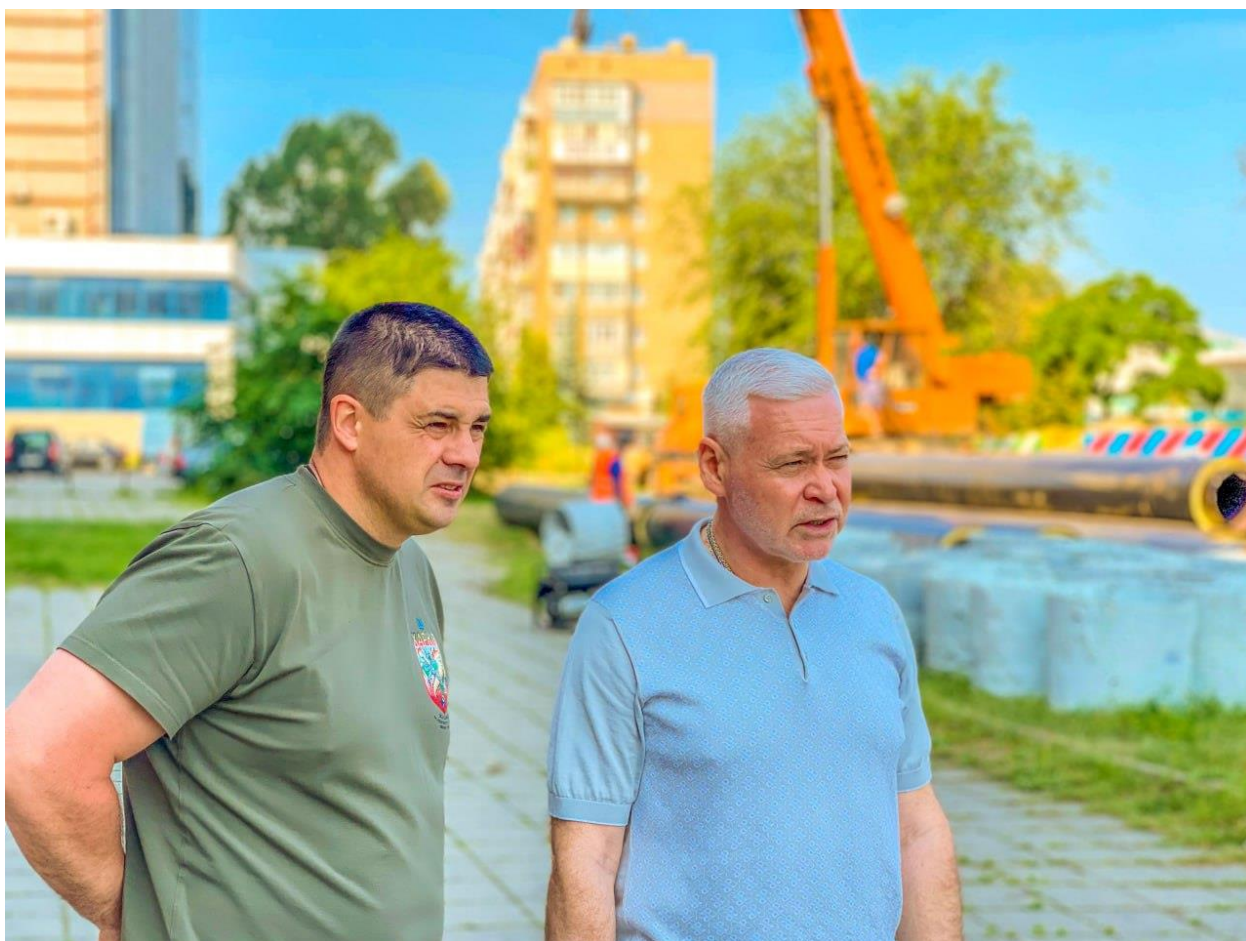

Ще одна яскрава ознака воєнного Харкова – пересувні котельні установки. Це окрема тема з минулого, на яку у «Харківських теплових мереж» довго не було коштів. До речі, 4 котельні придбали за 2 роки до війни. Вони стояли на складі, де були пошкоджені обстрілом в березні. Уявіть: нам вдалося їх відновити і встановити, за всіма правилами. Загалом, у цьому році було встановлено 17 таких котелень. Призначення у них різне. Десь така котельня опалює віддалені будинки, де була пошкоджена теплотраса від ЦТП. Відновити її взимку було просто неможливо. Десь така мобільна котельня має забезпечити персонал. Справа в тому, що працюють мобільні котельні автономно. І немає сенсу людям чергувати на місці цілодобово, ризикуючи потрапити під обстріл. У деяких районах міста такі мобільні установки замінили старі котельні, розташовані у підвалах. В планах – замінити всі такі підвальні котли. А війна підказала ще одне призначення таких агрегатів, тільки більшої потужності – їх можна швидко перевезти у будь-який район міста, порівняно швидко підключити до будинків, і це дасть змогу подати опалення до багатоповерхівок у разі відключення централізованих джерел теплопостачання. Так, я зараз малюю ідеальну картину, але ми вже знаємо і такий метод боротьби із руйнуванням інфраструктури.

Однозначно можна констатувати тільки одне – Харків оговтався від фактору несподіваності війни і перейшов у фазу пристосування до нових умов. Теплові мережі у цьому процесі теж приймають активну участь і зміцнюють свій захист різними способами. Про те, що ми на вірному шляху, свідчать самі харків'яни, які взимку повертаються до рідного міста цілими родинами. У нас на екскурсії нещодавно був німецький журналіст. Причому, перший раз він приїхав до Харкова у квітні, а тепер – у листопаді, і дуже здивувався, що на Північній Салтівці живуть люди. Звісно, це ще один харківський феномен – залізобетонні, оптимістичні і дуже впertі люди, які не проміняють рідне місто ні на який закордон! Але головний фактор – довіра людей до місцевої влади. Вони повертаються, бо міський голова Харкова власним прикладом випромінює впевненість в тому, що все буде добре! Комунальні служби працюють, енергетики перемагають блеаути все швидше і швидше, «Харківські теплові мережі» теж відпрацювали механізм швидкого відновлення тепла. А починалася така впевненість саме з Ігоря Олександровича. Бо коли всім було дуже страшно, він

просто наказав місту – жити! Саме завдяки йому у воєнному Харкові, попри обстріли, вивозили сміття, саджали квіти, досі їздить безкоштовний громадський транспорт, а в метро – головна ялинка міста! Подивіться, скільки до Харкова повернулося людей, скільки тут дітей. І в нашого підприємства є одне головне «бойове» завдання від мера – зігріти усіх харків'ян!

На сьогодні нам вдалося відновити усі джерела теплопостачання. Вони в роботі. Вони подають тепло людям. І можна цілий день розповідати про те, скільки нам вдалося зробити за цей дуже важкий рік, але, знаєте, на думку все більше спадає вислів: щастя любить тишу. До речі, нам про нього нагадують самі харків'яни у коментарях до постів. Самі мешканці міста, споживачі наших послуг, просять не поширювати інформацію про наші здобутки і успіхи. І в цьому є сенс. Ворог підступний.

Тому, додам трохи узагальненої інформації. Нам вдалося замінити майже вдвічі більше магістралей, ніж торік. Не зовсім там, де планували. Через влучання в теплотраси доводилося змінювати плани і міняти труби там, де їх побило. Бо якщо снаряд пошкодив трубу, навіть довжиною в метр, потрібно перекладати шматок магістралі від камери до камери. Так технологічно правильно. Ми не зупинили ні на крок заміну транзитів у підвалах будинків. На сьогодні зі 186 об'єктів роботи закінчені на 178. Причому труби замінені, пофарбовані, ізольовані.

Взагалі проблема ізоляції внутрішньо будинкових систем особливо гостро постала з перших днів війни. Коли опалення вимикається, ізоляція допомагає зберегти тепло в трубах якомога довше. Це вбереже системи від розмерзання. Саме тому сьогодні тісно співпрацюємо з усіма комунальними службами у головному питанні – закрити контури будинків. Нас хвилює кожне вікно, кожний отвір у підвалі і, особливо, на даху, біля якого проходять труби з опаленням та гарячою водою. Блекаут під час морозу – це їхня найстрашніша загроза. Тому ізолюємо, закриваємо, захищаємо! Дрібниць сьогодні у нашій справі немає.

Дуже ретельно в цьому році підійшли до внутрішньо квартальних мереж, до яких торік ще боялися підходити. Ми спробували міняти метал на пластик. Подивилися, як він себе веде під землею, в роботі. Спочатку це була лише гаряча вода. Тепер заміна гарячоводних мереж на сучасні полімерні труби - це вже стратегія. У деяких районах ще з весни почали міняти такі собі «лабіринти» з комунікацій, які псували життя кожен опалювальний сезон. Причому, ремонт у таких випадках капітальний: все викопується, замінюється сам канал, усі труби, з'єднання, потім закривається якісно лотками. Лотки вкриваються гідроізоляцією, як і має бути!

Знову ж таки прильоти навчили нас швидко закривати труби землею і бетоном. З одного боку, це поспіх, незручність, але з іншого – сувора дисципліна для працівників і комфорт для харків'ян.

Зварник має на совість варити стик, лабораторія металів на совість перевірити його якість, тоді ніяких сюрпризів під землею вже не буде. На сьогодні у нас по всьому місту менше сотні шурфів. Нажаль, повністю уникнути цієї ознаки ремонтних робіт ми не можемо, але мінімізувати – наше завдання. В пріоритеті – «червоні лінії», де їздять автомобілі або ходять пішоходи. В таких місцях роботи ведуться з найбільшою швидкістю. У нас є два такі яскраві приклади – ліквідація наслідків прильотів РСЗВ у теплотрасу на Нетеченській набережній та вулиці Кооперативній. Там труби просто розірвало на шматки, і все це - прямо на проїжджій частині. Але наші ремонтні бригади, в обох випадках, впоралися за дві доби. Фактично, з одного боку ще вирізали розірвану трубу, а в іншому - вже приварювали нову. Звісно, такі роботи тривають цілодобово, але результат того вартий.

Але все-таки головним досягненням «Харківських теплових мереж» у 2022 році я вважаю зміну ставлення харків'ян до роботи теплоенергетиків. Цю нелегку працю почали по-справжньому цінувати й шанувати. Нашим співробітникам буквально в черзі місцем поступалися, і просто дякували на вулиці. Це величезний здобуток усього колективу нашого комунального підприємства, перемога кожного співробітника. Можна сказати, що війна тільки загартувала справжніх професіоналів, і вони змогли втримати всю систему і за себе, і за тих, хто злякався і поїхав з міста, і за тих, хто так і не оговтався і досі не повернувся. Так, колектив зменшився, але залишилися найкращі. Сьогодні у нас є великі плани на майбутнє, ми плануємо і наступну ремонтну кампанію, і розвиваємо тему енергоефективності, разом зі Світовим Банком, який теж в нас вірить, і з перших днів війни заявив про продовження співробітництва. Це дуже потужна підтримка для нас. Зараз у нас в роботі кілька проєктів, які були заплановані ще багато років тому, але втілилися в життя, як не дивно, тільки під час війни. З огляду на дуже тривожні часи, я не буду вказувати конкретні дані із цього приводу, але харків'яни бачать, що ми працюємо, і наша техніка - по всьому місту. А найкращий показник нашої роботи – теплі батареї та гаряча вода з кранів. Звісно, воєнна турбулентність дається взнаки, але ми боремося за тепло та комфорт у кожній оселі. І я вірю, що обов'язково переможемо! Якщо мета благородна – усі обставини будуть тільки на нашу користь. Харків заслужив привілеї від долі своєю незламністю і справді залізобетонним характером.

Генеральний директор КП «Харківські теплові мережі»

Василь СКОПЕНКО